XXXII. évfolyam. Ára 10 fillér. Celldömölk, 1926. október 4. 40 szám

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél. évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Celldömölk. Kossuth Lajos-utca 14.
Hirdetés díja előre fizetendő.

A magyar falu világnézetének hibái.

Irta: Dr. Rusznyák

Tény, hogy a magyar falu világnézetén, mint valami sötétárnyék húzódik végig az anyanyelvűség. Ennek szimptómái lépten-nyomon szemünkbe ötlenek, ha a magyar parasztgondolatvilágába megfigyelő szemmel nézünk szét. Ettől nem mentvalláserkölcsi felfogásunk sem. A magyar parasztnak vallásához való ragaszkodását, a forradalmak után nem kell különösebben hangsulyoznunk akkor, ha tudjuk, hogy épen ez a pont volt az, mely vidéken még idejében diszkreditálta a kommunizmust. Ennek a körülménynek rájuk nézve kedvező felismerése után változtatta meg taktikáját a magyarországi szociáldemokrata párt, mely ma már evangélismos cégérekkel toborozza a mezőgazdaság tartalékseregeit. A vidék vallásossága nagy mérlékben tradicionalis jellegű és az Isten félelmén alapszik. A szavak pusztán etimologiai értelmével ugy fejezhetnénk ezt ki, hogy féli és nem szeretik az Istent. Vallásosságuk alapja inkább az utolsó itélet, mint a megváltás és megszentelés dogmái körül kristályosodik. Sokat vitatkoznak arról, hogy a vallásosság eme sajátossága faji jelleg-e, vagy pedig az egyén fokbeli intelligenciájának rendszerinti velejárója. Megfigyeléseink mindenesetre az utóbbi mellett foglalhatnak állást, mikor fölteszik, hogy a kultura, ezen fokán, melyen ma a magyar falu áll, természetesnek vehetjuk, hogy a vallásos félelem nagy szerepet játszik világnézetben. Lelkükben ugy él Krisztus, mint a Giotto előtti festők vásznain: faccia dura, haragvó, boszuálló Isten. Primitiv emberek vallásos világnézete ez, mikor csak a hatalom érzetét tudják recipiálni és a szeretetről még nagyon kevés fogalmuk van. A keresztény vallásban még nem fedezték fel a szeretet minden átható és mindent megnemesitő vonatkozásait. Nem jutottak még a Szent Terézi lelkület rózsahullaló misztériumának magasiatára. De ez érthető is. Ehhez nagyobb lelki kulturáltság, nagyobb teologiai tudás szükséges, mint amit ők eddig lelkükből felszinre hozhattak. Miután a magyar falu kulturájának fokozódó fejlődésében ezek magasságig eljut, a modern lelkipásztorkodásnak lesz feladata a kereszténység napnugaras oldalait, a Szent Ferenc monolygó, daloló kereszténységet (melyet ma még nem értenek), a »faccia dura« mellé állitani és meggyőzni őket arról, hogy a lényeg ugyanaz s a különbség csak a korok felfogásának kifejezésbeli differenciáiból fakad: szóval vallásosságukat félelmi sikról a szeretet magasságba emeli.

A vallás parancsai közül szivesebben megtartja a szellemi természetűeket, mint az anyagi vonatkozásukat. Ezen a téren önigazolásra még azt a fáradságot is veszi magának, hogy a szociális prédikációk neki homályos részeiből önálló magyarazatokat »parkodnak kihámozni.

Nagy gyengéje a lopás a magyar parasztnak. Egoizmusában elvakult és önző. Nincs elég diszlinkcionalis érzéke az erkölcsi szociális vonatkozásainak felismerésére. A szociális beállitás, az egymás segitése, még lelkében ismeretlen fogalmak, sőt azzal szemben érezteti legjobban hatalmát, aki gazdasági tekintetben alatta áll. Valahogy nem tudott még megszabadulni primitiv korok magára utaltságának érzetétől, valahogy még benne él atavisztikus mélységekben az önfenntartási ösztön primitiv módja, mikor még életét csak ugy tudta fenntartani, ha szemben állott az ember az emberrel. Van egy osztály-szellemhez hasonló, mondjuk réteg-szellem falun. Vagy ha precizebbek akarunk lenni: klikk szellem, de ez sem a t. radalmi fejlődés eredménye, ebben sem a szociális szükségesség jelentkezik, hanem valamiféle erőkoncentráció mások ellen. Kialakulása gazdasági, családi vagy olyan más természetű ok, amely szükségképen összehozza az embereket. Tapasztalat szerint rövid ideig tartó ad hoc egyesülés. A magyar paraszt, ha alkalom van rá, szeret hatalmaskodni és ezért még áldozatra is hajlandó. Ezért utolérhetetlen és szinte pótolhatatlan a hadseregben a parasztfiukból lett altiszt. Mint minden primitiv társadalmi rétegben, ugy a magyar paraszt gondolatvilágában is nagy az önbirásko-dási hajlam s a fanatizmus, melyel valódi vagy vélt igazát védi. Nehezen birják elviselni a vereséget. Fanatikusan ragaszkodnak saját álláspontjukhoz a közületi életben is, mely ha nem győz, a legfáktelenebb dolgokra ragadtatják magukat. Sok helyen még odáig is elmentek, hogy a vallásuknak is hátat fordituttak, pusztán csak azért, mert a falusi kántor választáson nem az ő jelöltjük győzött. Igazságszolgáltató érzékük is tompa és jellegzetessége, hogy rendszerint a bűnöst védi. Az egyik faluban történt, hogy a legények késelése folytán az egyik meghalt. A faluban csakhamar kialakult a közvélemény, hogy a halottat már ugy sem lehet feltámasztani, hát mentsük az élőt. Igy történt, hogy a felmentő itélet a meggyilkolt fiu szüleinek azon vallomásán nyugodott, hogy az ő fiuk volt a támadó fél. Sok ilyen esetet lehetne felhozni annak bizonyitására, hogy a falu erkölcsi felfogásában mennyi sok természetellenesség van és jogérzéke mennyire pallérozatlan.

Patkolókovács tanfolyam Szombathelyen. Vasvármegye törvényhatósága nov. 1-én Szombathelyen a lovassági laktanyában patkolókovács tanfolyamot rendez. A tanfolyam ingyenes és hat hónapig tart. Érdeklődők jelentkezhetnek okt. 10-ig az illetékes községi elöljáróságoknál. A beutazási költségeket az érdekeltek sajátjukból tartoznak viselni s a tanfolyamon bizonyitványt nyernek. A tanfolyamon való jelentkezés az érdekeltek szempontjából nagyon fontos, mert a patkolókovács ipar közel jövőben külön képesitéshez lesz kötve.

Otthon.

Tudta a jó Isten: mi a legtöbb vagyam,
Megértem hát végre, hogy van egy kis házam.
Csak mint egy kalitka — kicsi a szobája,
Mégis ez a világ legszebb palotája!

Sokat nélkülöztem, sokat kuporgattam,
Minden kicsi fillért össze rakosgattam.
Minden- hamokszemem önkeserűvel vájva:
Hogy ne lenne nekem ez a kis ház drága!

Rá örömmel s mégis könnyes szemmel nézek.
Mig érte küzdöttem elrepült az élet!
Hanyatlik a napom, immár lemenőben.
Var egy csendes otthon kint — a temetőben.

Grigdssy Jánosné.

BUDA
az ősi magyar város ősi magyar neve.

Széll Sándor, Biharvármegye tb. szolgabiraja érdekes mozgalmat inditott el a budavari győzelem negyedévszázados fordulója alkalmából. Egy csinos kiállitasu füzetben »Buda« nevének eredetével és történetével foglalkozva, megalapitja, hogy a fővaros mai »Budapest« elnevezése nagyon szerencsés lep, mert egyrészt rokonhangzasu Románia fővarosának nevével, masrészt a kőlőldi fővárosok egyáltalán nem rokonszenves a »Buda« nevéhez ragasztott, fekete halált, pestist jelentő »Pest« nev. Hivatkozik egy előkelő indiai fejedelemre, aki az egyik budapesti szálló vendégkönyvébe ezt irta: »Tetszik nekünk ez a név: Buda. Kár, hogy a magyar fővaros nevet megváltoztatták...« Az indiai fejedelem tetszése érthető, mert rokonhangzásu sok indiai város elnevezésével. De nemcsak a nevek hangzása rokon, hanem eredetük is. László Zoltán dr. megállapitja, hogy a mai Buda helyén indárja turáni települések voltak már több ezer évvel előtt és ezt a helyet már Herodotos előtt is Buda névvel jelölték. Maga a szó a tisztelet, a fenséges, az öregkor, a bölcsesség és átvitt értelmében az istenség fogalmát jelenti.

Minden meggondolás odavezet — irja Széll Sándor, — hogy a »Buda« nevet vissza kell állitani, illetőleg el kell törölni mellőle a »Pest« szót. Idézi Herceg Ferencet, aki a kérdéssel kapcsolatban egyszer azt irta, hogy »a magyar fővarosnak csak Buda lehet a neve, mert Buda ősi fazisa a történelmi emlékek, a költészet és a legendák aranylánya ragyog. A harmincnemes Budaváratt és nem Budapestre. Hunyadi Mátyás Budán tanult. A nagy folyam — nagy tatár honom könnye — Buda, Mohacs és Nandorfehérvár fut el. Vigasztunk, hogy él még a magyar, ali Buda magyar. Hamarosan Budára akarta átteni a birodalom súlypontjat. Sőt a kutyavásár is, mely csak egyszer volt, Budán esett és nem Budapesten.«

A magunk részéről a legnagyobb örömmel csatlakozunk a mozgalomhoz, mert mi is ugy érezzük, hogy a »Budapest« elnevezés távolról sem fejezi ki az őrégi fővárosban fészkelő tradiciót. Szeretnénk, ha ebben a kérdésben Celldömölk közönsége is hasonló álláspontot foglalna el és ennek minden egyes alkalommal kifejezést is adna. Őrizzük meg Buda ősi nevet, de egyuttal ne hanyagoljuk el a régi magyar személyneveket sem. Széll Sándor ezekről is ir és felhivja a magyarságot, hogy a jubileumi esztendő emlékére keresztelteszék a születendő gyermekeket Bihar, Csaba, Csanád, Csongor, Csörsz, Gyula, Jenő, Kossz, Nándor, Taksony, Zsolt nevekre. Nálunk a Gyula és Jenő nevek még nem is olyan régen elég gyakoriak voltak, de hagyjuk ellenére ezután ezt őket, mert ezzel magyarságunk mellett trianonunk apotheosisát is kifejezést adunk.

A buza vetésidejéről.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara talajtani és trágyázási osztálya közli:

Örök problémája a mezőgazdaságunknak, vajjon korábban vagy későbben vessük-e a buzát? Ha korán vetünk, a gabonalegyek tesznek kárt, vagy kedvező idő esetén oly buján fejlődik a vetés, hogy az a tél folyamán a hó alatt kipálhatik. Ha későn vetünk, ritka lesz vetésünk, az érés is megkéshet, melyeknek hátrányai közismertek. Mindezek ellenére az utóbbi évtized gyakorlati tapasztalatai mégis azt mutatják, hogy helyesebb a mérsékelten korai, mint a csak egy kissé is későbbi vetés. Csaknem egész Magyarországra azt mondhatjuk, hogy a mérsékelten korai buza vetés alatt október első felét értjük. Október hava előtt csak kivételesen, hüvösebb fekvésben ajánlatos buzát vetni. Október közepe után buzavetésből rendszert pedig csak az ország délibb vidékein s ott is csak a melegebb fekvésü talajokon ajánlatos tenni. Október havában mindenütt igyekezzünk a buzát elvetni s november elejére csak nagyon kivételesen maradhat szükségből 1—2 buzatáblánk.

A vetés idejére, mint tudjuk, a talajnak és a fajtának is nagy a befolyása. Tevékenyebb táplálóanyagokban gazdagabb talajon mindig valamivel későbben vethetünk, mint tunya, soványabb talajokon. Ugyszintén később vethető a jól bokrosodó buza is (pl. hatvani 5612), mint a gyengébben bokrosodó (pl. bánkuti 1205). A késői vetést lehetően mindig igyekezzünk ellensulyozni jobb talajmunkával, bőségesebb trágyázással, vagyis legalább is »kisadagu műtrágyázással« (N, P, K) és több vetőmag használatával. (Xn)

HIREK.

Kapi püspök jubileuma. Szept. 30-án és október 1-én tartotta a dunántuli ev. egyházkerület évi rendes közgyülését Győrött D. Kapi Béla püspök és dr. Mesterházy Ernő ny. főispán, felsőházi tag, kerületi felügyelő elnöklete alatt. Előző nap különböző bizottságok gyüléseztek, este hangverseny volt a győri templomban, utána diszközgyülés, amelyen meleg ünneplésben részesitették D. Kapi Béla püspököt 20 éves püspöki jubileuma alkalmából. A kormány nevében Tahy László miniszterelnökségi államtitkár, a kultuszminiszter nevében Tasnády Nagy András dr. kultuszminiszteri államtitkár üdvözölték az egyházfőt, utána a különböző egyházi testületek mondottak gyönyörü üdvözlő beszédet, amelyre a püspök megkapó szavakkal válaszolt. Október 1-én volt a rendes évi közgyülés, amelyen a püspök előterjesztette évi jelentését, megemlékezvén arról a nagy veszélyről, amely fenyegeti a keresztény egyhazakat a bolsevizmus részéről, hirdette az összefogást, amelyre nagy szükség van s megemlékezett arról is, hogy a kath. egyházzal való viszony is javult. A közgyülésen városunkból is sokan vettek részt, körülbelül 2000-re tehető a közgyülésen résztvettek száma

A politikai gyülések betiltása. A kormány rendeletet adott ki a gyülekezési jog ujabb korlátozásáról. Kivételt képeznek a rendelet alól az országgyülési képviselők beszámoló gyülései. A politikai jellegü felvonulások és körmenetek stb. tilosak, ezek megtartását még karhatalommal is meg kell akadályozni.

Ev. lelkészválasztás Alsóságon. Amint lapunk mult heti számában megirtuk, az ujonnan szervezett Alsósági ev. parochiára Balázs Béla eddigi helyettes lelkészt egyhangulag jelölték. A lelkészválasztó közgyülés ma vásárnap délelőtt lesz az istentisztelet után, Balázs Bélát egyhangulag fogják megválasztani. Balázs Béla eddigi eredményes munkája és nagy tudása méltán megérdemli ezen egyhangu választást.

Kinevezés. A kereskedelmi miniszter Kanossai Gyulát II-od osztályu m. kir. posta és távirda vonalelvigyázóvá nevezte ki.

Szoberszentelési ünnepély. Jövő vasárnap a litánia végeztével lesz felszentelve a róm. kath. elemi fiuiskola udvarán az ujonnan felállitott Mária szobor. A felszentelési ünnepség után az iskolában müsoros ünnepély lesz.

Áthelyezés. A máv. szombathelyi üzletvezetősége Nagy Imre máv. segédmozdonyvezetőt a zalaegerszegi fütőháztól a celldömölki fütőházhoz helyezte át.

Nyugdijazás. A máv. igazgatósága Bánhegyi János máv. főmozdonyvezetőt, miután teljes szolgálati ideje lejárt, október 1 iki hatállyal nyugdijba helyezte.

Szüretek. A szüretek már megkezdődtek. Hétfőn Kemenesmihályfán, kedden a Sághegy kapolnai részén, október 15 én pedig a Sághegy sági oldalán lesz a hivatalos szüret.

Elhunyt iparos. Hétfőn hajnalban hosszas szenvedés után a celldömölki kórházban elhunyt a régi iparos gárda egyik tiszteletre méltó tagja: Inzsel János szijgyártó mester 76 éves korában. Temetése szerdán délután 4 órakor ment végbe a kórházból nagy részvét mellett. Az ipartestület zászló alatt nagy részvét mellett vonult ki a temetésre, hogy megadja a végtisztességet elhunyt érdemes kartársának. Három gyermeke gyászolja.

Esküvő. Ma vasárnap délután tartja esküvőjét a középiszkázi róm. kath. templomban délután 5 órakor Pócza Lajos, a celldömölki apátság főkertésze Csákány Irénkével.

Iskolaavatás. Ma délelőtt avatja fel Molitorisz János ev. esperes az uj ev. elemi iskolát Szergényben. Utána felvonulnak a Kulturházhoz, ahol az esperes megáldja a leventék uj zászlóját. Megnyitó beszédet szentmártoni Radó Lajos országgyülési képviselő mond. Ugyancsak ekkor avatják fel a szergényi hősök emlékoszlopát is.

Erkölcsi bizonyitvány kell ezentul az iparigazolvány váltásához. Az uj ipartörvénynovella — mint ismeretes — megszigoritotta az iparigazolvány kiváltását, amennyiben az iparban és kereskedelemben a jövőben csak az juthat iparigazolványhoz, aki erkölcsi szempontból kifogástalan. Ezután tehát mindenkinek, aki iparigazolványt akar kiváltani megbizhatóságát igazolni kell. E célből az iparigazolvány iránti kérelemhez az egyébb okmányok mellett 6 hónapnál nem régibb keletü hatósági erkölcsi bizonyitványt kell mellékelni.

Miniszterközi bizottság Szombathelyen. A hét folyamán miniszterközi bizottság érkezik Szombathelyre, hogy a varmegye nagy és kisközségeinek 1937. évi költségvetéseit átvizsgálja.

Áthelyezés. A máv. üzletvezetőség Sebestyén Sándor máv. segéd mozdonyvezetőt a tapolcai fütőháztól a celldömölki fütőházhoz helyezte át.

Halott asszony az országuton. Haraszti Dezső nemeskereszturi földmives hétfőn délután tüzifát szállitott haza a balozsai erdőből. Haraszti a tüzifával megrakott kocsijával már a balozsai major közelébe érkezett, amikor az ut közepén a kocsi előtt egy mozdulatlan asszonyt talált fekve. Haraszti azonnal leugrott a kocsijáról és az asszonyt éleszgetni kezdte, de megrémülve látta, hogy az asszony halott. Otthagyta fogatát, azonnal beszaladt e közeli majorba segitségért, ahonnan értesitették a jánosházai csendőrséget. A sürgősen megejtett nyomozás során megállapitást nyert, hogy a halott asszony Marton Anna, 65 éves nemeskereszturi napszámosnővel azonos. Az idős asszony egy ismerősét látogatta meg, valószinü az a feltevés, hogy visszafelé utközben rosszullét fogta el, minek következtében összeesett és meghalt. Az orvosrendőri vizsgálat kétségtelenül megállapitotta, hogy Marton Annát szivszélhüdés ölte meg s igy az eltemetésére az engedélyt megadták

A legjobb FÉNYKÉPEKET legolcsóbban Mesterházy Gyulánál Celldömölk r. k. templom mellett Arany éremmel kitüntetve.

Bensőséges ünnepely keretében vett bucsut pénteken este az uj munkaév küszöbén községünkből eltávozó tagjaitól a 393-as Ostffy-cserkészcsapat. Berzsenyi parancsnok a csapat, Hubert István s. lelkész a szervezőtestület nevében szólt a távozókhoz, akiknek nevében Mike Lajos s. tiszt, rajparancsnok válaszolt megható szavakkal és azzal az igérettel, hogy nem szakadnak el a csapattól, amely megalakulása óta hozzánőtt szivükhöz.

Bázeli egyetemi tanár előadása. Barth Károly, a bázeli egyetem világhirü theol. tanára magyarországi körutja alkalmából Pápán is tart előadást október 10-én délután 5 órakor a kollégium disztermében. Az előadáson szivesen látjuk az evangélikus lelkipásztor urakat.

Főiskolai igazgatóság.

Iparigazolványt nyertek. Lads Gyula magyargencsi, Nagy Sándor és Figder Imre pápoci lakosok korcsma iparra nyertek iparigazolványt.

Könyv a Balatonról. Lapunkban már emlitettük, hogy Sági Ernő Miklós fővárosi iró, »Balatoni ringó habok...« cimen csokorba köti és diszes könyvalakban, saját költségén kiadja azokat a verseket, kisebb irásokat, dalokat és nótákat, melyek a legrégibb időktől a legujabbig, szépségükkel a Balatonnak legjobb reklámai, ajánló levelei. A Balaton régi szerelmesének eme vállalkozása ilyképen nemcsak a balatoni kultusz és az irodalomtörténet, hanem idegenforgalomi szempontból is széleskörü érdeklődésre tart számot. — A nivós irodalmi értékü antológia, mely most van szerkesztés alatt, nemcsak a régi neves, beérkezett, hanem a fiatal, tehetséges, kezdő irók munkáit is minden ellenszolgaltatás nélkül közli. A könyv szerkesztője kéri, hogy a sajátszerzeményü, kizárólag balatoni tárgyu verseket, kisebb irásokat, erre a cimre Vasutasok Szépirodalmi Lapja, Budapest, X. ker. Fiumei-ut 26., rövid időn belül beküldeni sziveskedjenek. — A kéziratot a papirnak csak az egyik oldalára kell irni, mivel azt bekötik és megőrzés végett a keszthelyi Balatoni Muzeumban helyezik el.

Ötvenöt uj lakás készül a borsodi barlanglakok számára. Kozma Miklós belügyminiszter épittette az első házat a borsodi barlanglakók elhelyezésére és a miniszter intenciói nyomán vitéz Borbély-Maczky Emil az állam és a megye támogatásával társadalmi akciót inditott ujabb lakások épitésére. Az akció sikkerre vezetett és máris negyven lakás épül Tiboldidarócon és tizenöt Ostoros községben. Belekapcsolódott a házépitő propagandába a Turul Szövetség is, amely az október 2—11. között rendezendő Magyar Nép Hete kiállitáson, — amelyre a vidékről félárú vasuti jeggyel lehet utazni, — a belügyminiszter mintaházának modelljét panorámás beállitásban mutatja be.

Szövetkezeti cukorgyárat kivánnak a répatermelők. A sopronmegyei répatermelők a répaértékesités minden évben visszatérő nehézségei miatt felmerült az a terv, mely inkább népszerüvé válik, hogy a répatermelő gazdák alapitsanak szövetkezeti alapon cukorgyárat. A mai helyzetben 1.27 pengőt fizet rá a gazda minden mazsa répára. Ezzel szemben a magas cukorárak miatt a cukorkartell évi nyeresége 1935-ben 35,580.250 pengő volt.

A tanitás megszoritása. Az uj középiskolai törvény értelmében ezentul csak egy tárgyból lehet pótvizsgát tenni, ha valaki két évet pótvizsgával végzett, harmadszor egy tárgyból sem tehet pótvizsgát, aki 4-nél több főtárgyból bukott meg, az megszünt középiskolai tanuló lenni. Hasonló sors vár arra is, aki két osztályt ismételt s a következő osztályban elégtelent kapott, hacsak egyet is. Aki mint ismétlő két tárgyból bukott, szintén nem diák többé. Az érettségi bizonyitvány kiállitásánál külön sulyt helyeznek a tanulónak az egész tanulási idő alatt tanusitott magaviseletére is.

Budapestre utazók figyelmébe ajánljuk a Hungária Gőz-, Kádfürdő- és Viszgyógyintézet (VII. Dohány-utca 44), mint a főváros legolcsóbb és a pályaudvarokhoz legközelebb fekvő fürdőjét. Itt reggel 5 órakor nyitnak ugy, hogy a hajnali vonatokkal Pestre érkezők egyenesen oda mehetnek, ahol fürdés után a tágas pihenőben magukat kialudva járhatnak dolgaik után. Gőz és kádfürdő ára 1 P. Kiszolgálási dij csak 10 fillér.

Tanári kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Geleneczey Mihaltz Margit szombathelyi okl. polgári iskolai tanárt helyettes tanárrá nevezte ki és a szombathelyi m. kir. főigazgató a celldömölki áll. polgári fiuiskolához osztotta be szolgálattételre.

A dunántuli ev. gyámintézet elnöki széke kedden délelőtt iktatta be Győrött Weisz Vilmos kőszegi lelkész predikációja után Scholz Ödön ágfalvai esperes Traeger Ernő dr. miniszterelnökségi miniszteri tanácsost, a gyorsirás ügyek kormánybiztosát. A beiktatás után Traeger Ernő dr. nagyszabásu beszédében mondotta el székfoglaló beszédét.

Vitézi telket adományozott a kormányzó. Vitéz Baráth János volt tartalékos törzsőrmester dukai lakosnak Dukán hét holdat és 1406 négyszögöl, vitéz Virág Vencel volt tartalékos törzsőrmester, celldömölki szabómesternek Nemeskeresztúron 9 hold és 1000 négyszögöl vitézi telket adományozott a kormányzó.

Diákharang Pápán. A pápai ref. collégium diákharang bizottsága, pár évvel ezelőtt mozgalmat indított a collégium volt és jelenlegi diákjai között »Diákharangot az uj templomba« cimmel. A mozgalom története az, hogy a collégium régiségtárában van egy kis harang az 1531. évből, amely szomoru történeti fejezete a pápai collégiumnak és a ref. egyháznak. Az uj 14 mázsás harang már fenn van a templom tornyában, gyönyörü hangjával hirdetve Isten dicsőségét és hivogatja Isten házába a collégium hatalmas diákseregét.

Vasuti hir. Szerdán a celldömölki fütőháznál időzött Mérei máv. tanácsos, a vontatási osztály személyügyi referense, hogy a helyszinen döntsön az emelkedő forgalom folytán a mozdonyvezetői létszám szaporításáról. Mint értesülünk, 2—3 mozdonyvezetőt fognak rövidesen Celldömölkre helyezni.

A máv. Temetkezési Egylet, amely hosszu időn át nagy szorgalommal gyüjtötte a tőkét tagjai részére Celldömölkön, hogy elhalálozás folytán segélyezze az elhunytak hozzátartozóit, a napokban a csöngei gróf Cziraky uradalomtól 25 hold földet vásárolt, amelynek évi bérjövedelme szintén gyarapitani fogja az egylet vagyonát.

Celldömölk községi állatorvost kap. A földmivelésügyi miniszter elrendelte, hogy Celldömölk nagközségnek községi állatorvosi állást kell szervezni. Az állatorvosi állás 1937. januar 1-töl évi 1692 pengővel lesz dotálva. Pályázatot a járási főszolgabiró rövidesen kiirja.

Balesetek. Tóth Erzsébet 8 éves jánosházai kisleány leesett a padlás feljárójáról, minek következtében a vállcsontja eltörött. — Bujk Imre alsósági napszámosnak egyik társa vasvillával véletlenül átszurta jobb lábszárát. Mindkettőjüket a celldömölki közkórházba szállitották.

A Pesti Tőzsde uj számában a frankdevalvációval kapcsolatos kérdésekről dr. Erdőhegyi Lajos, Stux Sándor, dr. Schiller Ottó, dr. Rész Jenő, dr. Szeben Dezső, dr. Kutasi Elemér és mások nyilatkoznak. A részvény és kötvénypiacról, a gabonatőzsde legujabb eseményeiről stb., szenzációs cikkek számolnak be. Érdekes textil, biztositási, vegyészeti, vas és gépipari, vidéki hitelélet rovatok egészitik ki az érdekes uj számot.

Nyugvópontra jutott az iparosok nyugdijkérése. A kaposvári iparoskongresszus végre nyugvópontra juttatta az iparosok nyugdijkérését is. Több szónok hozzászólása és Bornemissza Géza azon kijelentése után, hogy az OTI-nál levő és az iparosok által segédkorukban befizetett összegek átadását szorgalmazza, egyhangulag elfogadták az előadói javaslatot, amely IPOSZ kebelében megalakult és már működő nyugdijkedvezményt kéri támogatni. Az IPOSZ nyugdijosztály megismosodásáig a Hermes Biztositó Rt. támogatásával és tőkegaranciájával működik.

Miniszteri elismerés. Vitéz Varga József, celldömölki rendőrőrmestert, mert a mezőgazdasági termények, termékek (tejfélék) és más élelmi cikkek hamisitása, tiltott eladása, forgalomba hozása és felhasználása körüli felügyeleti szolgálatában kiváló buzgalommal, ügybuzgó tevékenységgel járt el, tett eleget az 1895. XLVI. tc. rendelkezéseinek, amiért őt a m. kir. földmivelésügyi miniszter elismeréssel tüntette ki. A magas kitüntetést Gerlits Elek dr. járási főszolgabiró folyó hó 29-én az elöljáróság jelenlétében, buzdito szavak kiséretében adta át a kitüntetettnek, aki a nem várt, de megérdemelt kitüntetésért hálás köszönetet mondott.

Menetrendváltozás október hó 4 én. A győr-sopron-ebenfurti vasuton október 4-én részleges menetrend változás lesz. A Celldömölk-sopronI vonai menetrendje:

4^{30} 8^{40} 13^{04} 18^{15} i Celld. é 6^{44} 14^{22} 18^{00}
7^{30} 10^{38} 16^{10} 20^{11} é Sopr. i 4^{45} 12^{23} 15^{10}

A Celldömölkről 13 óra 04 perckor induló vonat csak a celldömölki vásárok napjain, rendszerint csütörtökön közlekedik, ennél Eszterházán át kell szállni, mig a többi vonat átszállás nélkül Sopronig közlekedik.

A magyar népdal családfája. Ezen a cimen most jelent meg Tiboldi Józsefnek Rózsavölgyi és Társa, Budapest, kiadásában 196 oldalra terjedő zenetörténeti müve. A kiváló zeneszerző és énekpedagogus ez uttörő és házagpótló müvében a magyar népdal fejlődését ősidőktől kezdve napjainkig végigkiséri a magyar népdal családfájának szemléltető összeállításával kapcsolatban a magyar dalnak több, mint másfélszáz fajtáját sorolja fel s azokat biologiai, lélektani müvelődéstörténeti etnographiai, esztétikai és pedagógiai szempontból ismerteti. — Külön fejezetek foglalkoznak a magyar népdal eredetével, stilusával, az ősmagyar hangsorokkal, pentatonikával, ritmussal, tempóval, hangsullyal, az előadás módjaival, az ugynevezett cigányzenével, cigányzenekarokkal, a népdalok gyüjtésével, azoknak a nemzeti kultura és a nemzeti nevelés szempontjából való jelentőségével s minden olyan kérdéssel, mely a népdal kultusszal kapcsolatban felmerülhet. — Miután a szöveg között a legszebb magyar népdalokból összesen 101 dal van mellékelve, abból kifolyólag a könyv ugy a szakemberek, mint a nagyközönség számára részben forrásmunkát, részben pedig szórakoztató segédeszközt jelent, melyet tanitók, tanárok, karnagyok, szakemberek, etnográfusok, zene- és dalkedvelők haszonnal forgathatnak s mely az iskolák, dalárdák, kulturális egyesületek és népművelési könyvtárak részére házagpótló értéket jelent.— Ára 8 P. Megrendelhető a szerzőnél, Pestszenterzsébet, Vas Gereben-u. 11. sz. és minden könyvkereskedésben.

A palesztinai zavargások mérlege. A palesztinai angol kormányzás összeállitotta a palesztinai zavargások mérlegét, amit az alábbiakban ismertet a világgal: A sztrájkok és a terror kitörése óta megöltek 40 angolt, akik közül 22 a brit hadsereg, 5 a repülőflotta és 2 a rendőrség tagja volt. Kerek 150 ember sebesült meg az angolok részén, köztük 105 katona és repülő, továbbá 40 rendőr. Az arabok részén legkevesebb 700 volt a halottak száma, mig a zsidók közül 81 embert öltek meg és 276 zsidó megsebesült. Gyujtogatás következtében 280 tüzeset volt. Az arab terroristák 200.000 gyümölcsfát pusztitottak el, 400 állat, főleg teve, ösvér, ló és tehén pusztult el puskagolyóktól, illetőleg felrobbantott aknáktól. 48 hidat a levegőbe röpitettek. A kárt, amelyet a palesztinai közmunkaügyi hatóság szenvedett, legalább 100.000 font sterlingre becsülik. Háromszáz esetben vágták el a telefonvezetékeket. A posta kára eddig 80.000 font sterling volt, 130 szabotást követtek el az arab terroristák, 32 vonatot kisiklattak és ezen a réven 200.000 font sterling a veszteség. A bankok és a biztositó társaságok másfélmillió font sterlingre becsülik azt a kárt, amelyet zsidók szenvedtek, akiknek házait és földmivestelepeit az arabok megsemmisitették. Ebbe az összegbe bele van számitva a közvetve szenvedett kár. Az angol hatóságok az arab helységekre együttesen 18.000 font sterling pénzbirságot róttak ki. Az arabok anyagi kára körülbelül 800.000 angol font. Számüztek és kenyszeruton eltolonoeoltak 130 kommunistát, akiknek 90 százaléka zsidó, 5 százaléka örmény, a többi különféle nemzetiségü. 420 embert gyüjtőtelepekre szállitottak és több mint 2000 rendbontót letartóztattak. Ezek mintegy felét a törvényszék már elitélte. 90 esetben robbant bomba és 400 bombát elkobzott az angol rendőrség, továbbá 35 tonna puskát, revolvert, töltényt és dinamitot.

Kitüntetéses szakvizsgák figyelembe vétele a tisztviselői előléptetésnél. Kozma belügyminiszter leiratot intézett a törvényhatóságok vezetőihez a gyakorlati közigazgatási vizsgákon kitüntetéssel szereplő köztisztviselők ügyében. A belügyminiszter ez év szeptemberétől a kitüntetéssel képesitett vizsgázók névsorát évente egyszer a Budapesti Közlönyben és a Belügyi Közlönyben közzéteszi. Elhatározásában az a fontos érdek vezette a miniszternek, hogy a közszolgálatban lehetőleg olyan egyének nyerjenek alkalmazást, akiknek kiváló készültségét a magas szinvonalon álló vizsga kitüntetéses eredménye is igazolja. A belügyminiszter azt óhajtja, hogy a tisztviselők utánpótlásánál azokat alkalmazzák, akik a kitüntetéses szakvizsgájukkal, szakképzettségüknek elismerésreméltó tanujelét adták. Felhivta a belügyminiszter a hivatal főnököket, hogy az előléptetéseknél egyéb feltételek fennforgása esetén a lehetőségek keretei között elsősorban kitüntetéssel képesitett egyénekre legyenek figyelemmel.

Az osztrák magyar mecs képekben a Szinházi Életben. A vasárnapi osztrák—magyar mérkőzés legizgalmasabb jeleneteit pompás képekben hozza a Szinházi Élet uj száma. Ezeken a képeken megelevenedik az egész mérkőzés és tizenegy érdekes kritikus mond véleményt a játékosok teljesitményéről. Egyéb érdekességek az uj számban: Egyed Zoltán cikke a volt miniszter lányáról, aki szinésznő lett. — Hatvani Lili őszi levele. — Lengyel Menyhért hollywodi cikke.— A Nemzeti Szinház ujdonságainak a Gyémántpatak kisasszonynak legszebb jelenetei pompás Angelo képekben. Bársony Rózsi londoni levele. — A budapesti kövérek klubjának megalakulása. — Egy romantikus házasság története. — Farkas Imre cikke Alpár Gitáról. — Hogyan lehet a feketekávé zaccából jósolni. — Nagy Endre irodalmi rovata. — Guthy Böske beszámol a budapesti nagy szalónok divatbemutatóiról. — Adám rovat. — Az amerikai kaland cimü nagysikerü regény folytatása. — Háromfelvonásos darabmelléklet: a Nemzeti Ssinház műsordarabja; Fény a faluban. 64 oldalas Rádiómüsor, 32 oldalas gyermek ujság, kézimunkaiv és szenzációs kottasláger egészitik ki a Szinházi Élet uj számát, melynek ára 60 fillér. Előfizetési dij negyed évre 6.50 pengő. Kiadóhivatal: Erzsébet körut 7.

Az új 37. M. Kir. Osztálysorsjáték
játéktervét lényegesen megjavitották

MILLIÓ ÉS MILLIÓ EMBER

tudja egész Európában, hogy nem költséges passzió, nem artalmas szenvedély az Osztálysorsjáték, mely a legdemokratikusabb intézmény és igen nagy fontossága van az országok gazdasági életében.

Az Osztálysorsjáték feladata, hogy mindenkiben — a legszélesebb néprétegekben is — felébressze az önbizalmat s nehéz viszonyok mellett is az életösztönt, kedvet és a reménységet fejlessze, fokozza. A m. kir. Osztálysorsjáték állandó állami felügyelet és ellenőrzés alatt áll, közkedveltségnek örvend. Több mint kilenc és fél millió P-t sorsolnak ki 5 hónap alatt. A sorsjegyek fele nyer.

Az uj sorsjáték már **október 17-én** kezdődik.

Oláisi eredmények, hogy az uj játéktervet előnyösen megjavitották. Felemelték a nyeremények összegét, az első négy osztály főnyereményeit majdnem duplájára emelték.

A sorsjegyek hivatalos ára:

1/8=3 1/2 P, 1/4=7 P, 1/2=14 P, 1/1=28 P

az összes főárusitóknál.

Rendeljen még ma, kifizetni van idő legkésőbb a huzás előtt.

108.331. szabadalom.
Többszörösen kitüntetve.
Alapitva 1842.

TAKARÉK CSERÉPKÁLYHA

légfütésü elrendezéssel, óriási teljesitménnyel, meglepően gazdaságos. Ozsonnakávé, tea stb. melegitésre, sőt sütésre is beállitható.

A mai kor vivmánya!

Áldás a mai szükös időben.

Izléses kiállitása folytán a legszebb lakosztályok disze

Fával és hazai szénnel fűthető.

Régi kályhák átalakithatók!

Állandó készlet gömbölyü vagy szegletes kályhákból. Tetszés szerinti szinben. Rendkivül olcsó árak!

Számtalan önkéntelenül megnyilvánuló elismerés tanuskodik a jóságáról!

KREIZER JÓZSEF

Pápa, Széchenyi-utca 19. szám.

Irógépszalag
Irógéppapir
Carbon-papir
Dinkgreve papirkereskedésben

Az összes iskolai használandó irószerek,

u. m. rajztömb, tömbbetét, rajzpapir, vonalzó, irón, toll, tollszár, radirgumi, irónhegyező, gombfesték, szines kréta, szines irón stb. stb., valamint az összes iskolákban használatos előirás szerinti

füzetek legolcsóbban beszerezhetők

Dinkgreve Nándor könyv és papirkereskedésében.

263/1936. vgbt. szám.

Arverési hirdetmény.

Dr. Bagi Géza budapesti lakos ügyvéd által képviselt Magyar könyvterjesztő vállalat rt. budapesti cég javára 79 P tőke és több követelés jaránlékai erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámitásával, a celldömölki kir. járásbiróság 1934. évi 998/1934. sz. végzésével elrendelt kielégitési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1936. évi julius hó 23-án lefoglalt és 1800 pengőre becsült ingóságra a celldömölki kir. jbiróság Pk 1409/1936. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak dr. Bagi Géza ügyvéd által képviselt Magyar könyvterjesztő vállalat rt 79 P s jár. elrendelem végrehajtast szenvedő lakásán, Celldömölk községben levő megtartására hataridőül 1936. évi október hó 14-ik napjának délelőtt 9 órája tüzetik ki, amikor a biróság lefoglalt, egy hat személyes Benzmercedes gyártmányu autóból álló ingóságot a legtöbbet igérőnek el fogom adni.

Celldömölk, 1936. szept. 12.

Záborszky, kir. bir. végrehajtó.

Sport.

CVSE—Körmendi TK 6:2 (2:1).

Bajnoki. Vezette: Fertői.

Egy percig sem volt kétes a vasutas győzelme ezen a mérkőzésen. Mindvégig a vasutas uralta a mezőnyt, a vendégcsapat csak egy-két lefutással kisérletezett s a két gól is csak [illegible] ezett.

Örüm volt nézni a vasutas kitünő csatárjátékát, csak ugy gurult a lábukon a labda anélkül, hogy az ellenfél hozzányúlt volna. Ebben a munkában különösen Péntek volt elől, különösen irányitott.

A gólokat Péntek 2, Vágvölgyi 2, Budai és Kabos, illetve Takács és Szabó lőtték.

Kitünt Egervári, Vágvölgyi és Péntek, illetve Takács és Szabó.

Fertői jó biró volt.

MgyeZSK—Sághegyi BSE 2:0 (0:0).

Bajnoki. Vezette: Csermely.

Megérdemelt, de nem szégyentelje vereséget szenvedett, a Bátai bányai csapat.

Kitünően küzdöttek a ságiak és most is egy öngól miatt kellett csüggeniök.

A gólokat Csirkovics (öngól) és Szabó lőtték.

Mai müsor:

CVSE—Move ZSE

Bajnoki. Vezető: vitéz Karsay.

A vasutasnak kell ma revanstot venni a bányaiak mult hétan elszenvedett vereségéért.

De nem csak azért, hanem a tavalyi sulyos egerszegi vereségért is felelni kell.

Itt a kedvező alkalom, a Move most nem a legjobb formában van. Meg kell ragadni az alkalmat és tisztes gólarányu győzelmet kell kicsikarni.

Nem szabad azonban elbizakodni a vasutasnak. A papirforma döntetlent igér, de mi hiszünk a vasutasban. A hazai pálya előnyét beleszámitva 4:1-es celli gól-elem várható.

Ez a mérkőzés lesz egyébként Péntek bucsujátéka, aki ugyanis be- [illegible]

Es ha a celli csatárok megtalálják gőllövő cipőjüket, ugy igazoljuk a tippet, sőt felülmulhatjuk, mi csak örülünk neki.

Az SBSE ma szabadnapos lévén, Ságon tart tréninget a sági pályán.

(H. Z)

A bajnokság állása:

1. Kinizsi	4	4	—	—	38:2	8
2. SzFC	4	4	—	—	18:4	8
3. ZTE	5	4	—	1	16:7	8
4. MZSE	5	4	—	1	8:8	8
5. CVSE	3	2	—	1	11:7	4
6. KTK	5	2	—	3	17:16	4
7. Tapolca	4	2	—	2	8:9	4
8. Sághegy	5	1	1	3	5:19	3
9. SzSE II.	3	1	—	2	6:12	2
10. Vasutas III	4	—	1	3	3:19	1
11. Keszthely	4	—	—	4	1:7	—
12. P. Vas.	4	—	—	4	3:19	—

Német, angol, francia és olasz

nyelvtanfolyamok kezdődnek Celldömölkön folyó hó 5-én. Tandij havi 1 pengő, amelynek fejében mindenki leckefüzetet is kap. Személyenkint és tárgyankint kell 1 pengőt fizetni. Szótárt szintén lehet kapni 1 pengőért. Az első előadás október 5-én délután 5—6 óra között gyermekek és este 7—8 között felnőttek részére lesz tartva. Az előadások egy heten ketszer lesznek tartva, hétfőn és szerdán a fent jelzett időpontokban. Beiratkozni lehet az első előadás alatt a városházán és folytatólagosan is. Az első előadas ugyanott lesz megtartva Kérjük a tisztelt közönség szives partfogaszt. Modern nyelv és kulturpropaganda intézet Budapest.

Kölcsönkönyvtár 3000 Celldömölkön

kötetes kölcsönkönyvtáramat a Wesselényi utca 1. szám alatti lakásomon megnyitottam. Havi 1 P kölcsöndijért hetenkent háromszor cserélhet egy a magyar, mint a világirodalom classicus modern müveiből.

Kemény Klári.

Hirdetésekat felveszünk.

Vonatok érkezése és indulása Celldömölk állomáson Érvényes 1936. október 4-től.

	Érk.	Honnan?		Ind.	Hová?
személy	4·10	Bp.—Keleti	személy	4·20	Sopron
„	5.02	Szombathely	„	4.30	Szombathely
motor	6.44	Sopron	„	5·06	Székesfehérvár
motorpótló	6.55	Szombathely	motorpótló	5·18	Zalaegerszeg
motor	7·26	Veszprém kp.	személy	5.22	Győr—Bp.—Keleti
személy	8·23	Győr	vegyes	6·38	Pápa (vas. nem)
motorpótló	8.26	Zalaegerszeg	motorpótló	6.18	Szombathely
személy	8·28	Szombathely	személy	7.00	Ukk—Keszthely
	11.37		„	8·29	Szombathely
motor	11·39	Székesfehérvár	„	8.33	Győr—Bp.—Keleti
személy	12.20	Győr	„	8.36	Székesfehérvár
motor	13·15	Zalaegerszeg	„	8.40	Sopron
vegyes	14.17	Pápa (vas. nem)	„	11.43	Zalaegerszeg
motor	14·22	Sopron	személy	11.45	Győr
személy	14.28	Szombathely	„	12.26	Szombathely
motorpótló	15.50	Győr	motor	14.32	Ukk—Tapolca
„	16.02	Zalaegerszeg	személy	14.33	Győr—Budapest K.
gyors	16.34	Szombathely	„	14.43	Székesf—Bp.—Kel.
motor	17.37	Pápa	motorpótló	16.04	Szombathely
„	18.00	Sopron	gyors	16.39	Győr—Bp.—Keleti
„	18.11	Szombathely	motor	18.14	Székesfehérvár
személy	18.13	Székesfehérvár	személy	18.15	Sopron
gyors	18.45	Bp.—Keleti—Győr	motor	18.18	Pápa
motorpótló	19.39	Szombathely	motorpótló	18.47	Zalaegerszeg
„	21.51	Keszthely—Ukk	gyors	18.49	Szombathely
személy	21.53	Győr	motor	21.59	Zalaegerszeg
„	21.58	Bp.—Keleti—Szék.	személy	22·02	Szombathely
„	23·41	Szombathely	„	23.55	Győr—Budapest K.

Hirdessen a Kemenesaljában

Apolló Hangos Mozgó

Felelős vezető: Wittmann Andor Celldömölk.

Október 3 szombat, 4 vasárnap:

Móricz Zsigmond óriási szinpadi és könyvükért elért müve magyar filmen:

Légy jó mindhalálig.

Főszereplők: Csortos Gyula, Rózsahegyi Kálmán, Kiss Ferenc, Ráday Imre, Mály Gerő, Makláry Zoltán, Dénes György, Gomb-szögi Ella, Tolnay Klári és Dévényi Laci.

Kitünő kiegészitő és Hiradó.

Előadások kezdete: szombaton esta fél 9 órakor, vasárnap délután 4, 6 és este fél 9 órakor.

Október 7 szerda, 8 csütörtök:

Filléres helyárak.

Ketten egy jeggyel.

Frank King nagyszerü regénye filmen:

Szökés az Ördögszigetről.

Szines kiegészitő: Kis vörös tyuk és Hiradó.

Előadások kezdete: szerdán este fél 9 órakor, csütörtökön délután 6 és este fél 9 órakor.

Helyárak: Ünnepnap, szombaton és vasárnap: Támlászék 100, páholy 80, fenntartott hely 60, I. hely 40, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér. Szerdán és csütörtökön: Ketten egy jeggyel Támlászék 120, páholy 100, fenntartott hely 70, I. hely 50, II. hely 30 és gyermekjegy 20 fillér.

Eladó ingatlanok

Celldömölk nagyközség egész területén 1, 2, 3, 4 szobás részben teljes komfortu (saját vizvezeték, fürdőszoba) családiházak, villák, kisebb-nagyobb bérházak, üzletházak, kerttel, gyümölcsösszel, szőlővel, parkkal. Gazdaházak minden berendezéssel, gazdasági épületekkel 1500—4000□ öl belsőséggel, mind jutányos árak mellett terhekkel, megkönnyitett fizetésekre, egészleg lakberendezéssel.

Környéki községekben, közel és távoli városokban, Budapesten tatszés szerinti családiházak, villák 200—1000□ öles kertekkel, uriházak parkokkal, komforttal (viz, villany) üzletházak, bérházak. Megkönnyitett fizetések.

Földbirtokok, házhelyek helyben és vidéken, szőlők. Bérletek.

Ha ingatlant venni vagy eladni akar, tessék irodámat bizalommal felkeresni.

Csakyay Jánosi

ingatlan irodája

Celldömölk, Árpád-u. 16.

A pápai

kád- és gőzfürdő

Csaky-utca 14.

Nyitva naponta reggel 7-től este 6-ig. Fürdőórák: vasárnap, kedden délután és csütörtökön egész nap nők részére, a többi napokon férfiak részére.

A kádfürdő nők és férfiak részére bármikor igenybe vehető.

Szivbetegnek és vérszegénynek szénsavas fürdő!

Meleg és hideg viz gyógykura!

Manikür! Tyukszemvágás!

Nyomatott Dinkgreve [illegible] berendezett könyvnyomdájában, Celldömölk.